

OBJAŚNIENIA

przyjętych wartości w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Leszna na lata 2018-2030

Prezydent Miasta Leszna przedkłada Radzie Miejskiej projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Leszna na lata 2018-2030 sporządzony w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2017, poz. 2077),
- ustawa z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2015 r., poz. 513),

oraz dokumenty opracowane przez Radę Ministrów lub Ministerstwo Finansów:

- „Wieloletni Plan Finansowy Państwa 2017-2020” (Warszawa, kwiecień 2017 rok),
- „Strategia zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2018-2021” (Warszawa, wrzesień 2017 rok),
- „Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego” (aktualizacja październik 2017 rok),

jak również podjęte przez Radę Miejską uchwały w sprawie wieloletnich programów, planów i zadań.

Informacje ogólne

Położenie geograficzne Miasta Leszna przy międzynarodowej trasie DK 5 (i przyszłej trasie S5) łączącej, między innymi, dwa największe ośrodki zachodniej Polski – Poznań i Wrocław, jest niewątpliwie atutem Miasta. Podobna odległość dzieli Miasto od trzech europejskich stolic (około 300 km): Warszawy, Berlina i Pragi. Oprócz dogodnych połączeń drogowych Leszno posiada doskonale rozwiniętą sieć linii kolejowych oraz lotnisko. Leszno posiada bez wątpienia dogodne położenie, co sprzyja rozwojowi gospodarczemu.

Leszno od lat jest miastem gdzie stopa bezrobocia jest dużo niższa niż w Polsce. Przyczynia się do tego zarówno stabilna kondycja leszczyńskich zakładów pracy, jak i nowe powstające inwestycje w mieście. Liczba podmiotów gospodarczych w Lesznie na koniec października 2017 roku wynosiła ponad 6.800. Na dzień 30 września 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie zarejestrowanych było 1.390 osób bezrobotnych, w tym 841 kobiet (dla porównania we wrześniu 2016 liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wynosiła około 1.600). Stopa bezrobocia na koniec września 2017 roku dla miasta Leszna wyniosła 4,2% (miasto i powiat 3,9%). Jest ona nieco niższa od stopy bezrobocia w województwie (4,0%) i niższa niż w kraju (6,8%).

Wskaźniki makroekonomiczne

Prognozę podstawowych wskaźników makroekonomicznych przyjęto opierając się na informacjach zawartych w dokumentach Ministerstwa Finansów, prognoz banków oraz własnych analiz w zakresie wyników wykonania budżetu Miasta w latach 2012-2017. Dla roku 2018 przyjęto dane zgodne z projektem uchwały budżetowej.

W WPF przyjęto następujące dane makroekonomiczne:

a) na lata 2019-2021:

Wyszczególnienie	2019	2020	2021
CPI dynamika średnioroczna (%)	102,3	102,5	102,5
PKB dynamika realna (%)	103,8	103,8	103,6

b) na lata 2022-2030:

Wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
CPI dynamika średnioroczna (%)	102,5	102,5	102,5	102,5	102,5	102,5	102,5	102,5	102,5
PKB dynamika realna (%)	103,5	103,3	103,2	103,1	103,0	103,0	102,9	102,8	102,7

Dochody budżetu

Miasto Leszno, podejmując zadania inwestycyjne spodziewa się w przyszłości efektów w postaci poprawy standardu życia mieszkańców, jak również korzyści z napływu nowych inwestorów. Przykładem takiego działania jest m. in. tworzenie dogodnych warunków przedsiębiorcom, dla których przygotowana jest specjalna strefa inwestycyjna I.D.E.A z nowowyprowadzoną ul. Geodetów (ul. Geodetów łączy strefę z drogą krajową nr 5), przebudowaną ul. Usługową wraz z infrastrukturą techniczną (ul. Usługowa łączy strefę z drogą wojewódzką nr 323) oraz wybudowanym Inkubatorem Przedsiębiorczości, gdzie nowopowstałe firmy mogą po preferencyjnych cenach wynająć pomieszczenia biurowe, magazynowe czy produkcyjne oraz korzystać z opieki doświadczonych przedsiębiorców, doradców, firm usługowych. W latach następnych planuje się nowe inwestycje na tym obszarze i w okolicy m.in. budowę zbiornika wyrównawczego i kolektora wschodniego kanalizacji deszczowej, sieć kanalizacji wodnej i sanitarnej (inwestycje MPWiK Sp.z o.o. w Lesznie) oraz budowę dróg (m.in. ul. Budowlanych). Rada Miejska Leszno w 2016 roku przyjęła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie dzielnicy Zatorza, gdzie został wyznaczony obszar tworzący nową strefę inwestycyjną. Poblizie budowanej drogi łączącej S5 – węzeł Święciechowa z wiaduktem drogowym na ul. Wilkowickiej uatrakcyjni to miejsce dla inwestorów. Miasto podejmuje również inne działania ułatwiające rozwój inwestorom w Lesznie, tj. m.in. przebudowa DK 12 w granicach miasta Leszno, rozbudowę ulicy Osieckiej i przebudowę ciągu ulic łączących drogę wojewódzką 323 z drogami krajowymi nr 12 i 5 (od ul. Strzeleckiej wykonywanej w 2017 roku, ul. poprzez Lipową planowaną na 2018 rok i w dalszych latach, ulicę Obrońców Lwowa, Aleje Krasińskiego, ulicę Fabryczną do ulicy Mickiewicza).

Miasto stara się wykorzystać możliwości, jakie stwarza Unia Europejska i jej fundusze. Dlatego też największe inwestycje infrastrukturalne realizowane są przy udziale środków zewnętrznych oraz planowane do realizacji z tych środków.

Wszystkie te decyzje w sposób pośredni lub bezpośredni mają na względzie kształtowanie wielkości dochodów miasta, szczególnie dochodów podatkowych i udziału w podatkach dochodowych w latach następnych.

Konstruując Wieloletnią Prognozę Finansową przyjęto zasadę ostrożnego i realnego planowania dochodów, zgodnie z możliwością ich wykonania.

Dochody podatkowe i z tytułu opłat lokalnych oszacowano w oparciu o wskaźnik inflacji oraz dynamiki PKB. Założono o 1,5 % coroczny przyrost podstaw opodatkowania (budowle i pozostałe nieruchomości oddawane do użytkowania), jak również ze względu na skuteczność działań windykacyjnych zaległych należności podatków i opłat lokalnych. Z uwagi, iż na te pozycje dochodów Miasto ma realny wpływ należy poddać szczegółowej analizie i zrewidować aktualną bazę podatników pod kątem aktualności oraz wzmocnić działania poboru podatków i opłat bieżących, jak również zwiększyć działania zmierzające do powszechności opodatkowania. Działania te zostały już szeroko zakrojone w 2016 i 2017 roku i będą kontynuowane w latach następnych, co przyczyni się do zwiększenia wpływów podatkowych. Jednocześnie planuje się zmianę wysokości stawek, które od 2012 roku pozostają na tym samym miejscu.

Dochody z udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i od osób prawnych w latach 2019-2021 zaplanowano w oparciu o optymistyczne prognozy Ministra Finansów dla wpływów z podatków bezpośrednich zawartych w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2017-2020. Na rok 2018 przekazana informacja w zakresie planowanych dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego w porównaniu do roku 2017 zakłada wzrost o ponad 8 %. W Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta na rok 2019 założono wzrost udziału w PIT o 6,5 % do roku 2018, w każdym następnym roku o 2,5 %. Dla udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych podobne wzrosty w każdym roku.

Dochody z mienia (nie zaliczane do dochodów majątkowych) oraz pozostałe dochody zaplanowano dla każdego roku objętego prognozą na podstawie dochodów z roku 2017 powiększonych o wskaźnik inflacji.

Dochody majątkowe określono uwzględniając środki zewnętrzne na dofinansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych, wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności w stałej kwocie 300.000 zł oraz dochody ze sprzedaży majątku w kwocie 12.000.000,- zł (na lata 2018-2019, przy założeniu, że utrzyma się trend z 2016 i 2017 roku – sprzedaż mienia osiągnęła kwotę 10 mln zł), 8.000.000,- zł (na lata 2020-2021) oraz w kwocie 6.000.000,- zł na lata (2022-2026) i 5.000.000,- zł w 2027 i 2018 roku. Przy określeniu wysokości dochodów majątkowych ze sprzedaży mienia wzięto pod uwagę wartość zasobu komunalnego przeznaczonego do zagospodarowania, zgodnie z planami zagospodarowania (o wartości ca 80.000.000 zł), spodziewaną sprzedażą mieszkaniowego zasobu do oraz zamierzenia planistyczne w zakresie zurbanizowania kolejnych terenów stanowiących własność Miasta (ca 150 ha) w rejonie ul. Dożynkowej oraz w rejonie ulicy Obrońców Lwowa, a także nowej strefy inwestycyjnej

na Zatorzu pomiędzy ulicami Krzyckiego, Bojanowskiego i Chłapowskiego do zachodnich granic miasta.

Prognozy demograficzne dotyczące liczby uczniów szkół oraz analizy organizacji uwzględniające zmiany przepisów oświatowych wskazują, że przez najbliższe lata czekają nas zmiany organizacji szkół. Zmiana przepisów przywracająca obowiązek szkolny dla siedmiolatków i pozostawiająca sześciolatkę w przedszkolach nie miała większego wpływu na liczbę uczniów w szkołach podstawowych w roku 2017 albowiem dodatkowy rocznik uczęszczał już do szkoły. Od 1 września 2017 nastąpiło w Lesznie włączenie dotychczasowych gimnazjów do szkół podstawowych, których okres nauki docelowo będzie wynosił 8 lat. W I półroczu 2018 nie powoduje to zmniejszenia ogólnej liczby uczniów w odniesieniu do dotychczasowych gimnazjów i szkół podstawowych łącznie. W 2019 roku nastąpi przemieszczenie jednego rocznika do szkół podstawowych, co może spowodować dodatkowe obciążenie tych szkół, przy jednoczesnym zwiększeniu przeciętnej liczby uczniów w oddziale. (zwłaszcza w szkołach zawodowych). Natomiast przewiduje się, że ogólna liczba uczniów we wszystkich typach szkół nie ulegnie większym zmianom. Wahania liczby uczniów w granicach kilkudziesięciu osób i liczby oddziałów w granicach kilku nie mają istotnego znaczenia dla wysokości części oświatowej subwencji ogólnej. W 2017 roku objęto subwencją dzieci 6-letnie przebywające w przedszkolach co skutkowało wzrostem subwencji oświatowej, ale jednocześnie nie pobiera się od nich opłaty za czas przekraczający realizację podstawy programowej. Tym samym nie ma zagrożenia znacznego zmniejszenia dochodów z subwencji oświatowej na lata objęte prognozą.

Dotacje celowe z budżetu państwa prognozowano na lata 2019-2030 na poziomie roku 2018 z uwzględnieniem 1,5 % wzrostu w każdym kolejnym roku. Istotny wpływ na wielkości kwotowe dotacji ma nowouruchomiony przez rząd program Rodzina 500+. W dotacjach ujęto również w latach 2017-2025 tj. na okres podpisanego porozumienia z Marszałkiem Województwa Wielkopolskiego, dofinansowanie w kwocie 1.400.000,- zł Teatru Miejskiego w Lesznie (przejęta przez Miasto Leszno instytucja kultury – Centrum Kultury i Sztuki w Lesznie od m-ca kwietnia 2016 roku). Ponadto przewidziano dotacje na zadania powierzone realizowane od lat we współpracy z innymi jst (m.in. komunikacja podmiejska, schronisko dla bezdomnych zwierząt, funkcjonowanie PUP i MBP).

Środki z innych źródeł, w tym dotacje ze środków Unii Europejskiej określono jako możliwe do uzyskania środki zewnętrzne w zakresie przyjętych do realizacji przedsięwzięć. Przedsięwzięcia bieżące realizowane z udziałem środków unijnych i z innych źródeł zewnętrznych zaplanowano na podstawie zawartych umów (przedsięwzięcia kontynuowane), a także w 2017 roku i latach następnych pojawiają się projekty, na które przygotowane są wnioski do instytucji zarządzających. Planując inwestycje na następne lata nie sposób nie planować jednocześnie źródeł ich sfinansowania, a opierać się jedynie na środkach własnych. Tym bardziej jest to uzasadnione w przypadku inwestycji, które mają szansę pozyskania środków zewnętrznych w ramach nowej perspektywy unijnej na lata 2014-2020 (zwłaszcza projekty sfinansowane ze środków OFAL przygotowujące front robót, które będą objęte dofinansowaniem z LOSI). Na wiele wprowadzonych przedsięwzięć Miasto już w 2016 i 2017 roku złożyło wnioski o dofinansowanie, dla wielu sporządzane są dokumentacje, kilka oczekuje na ogłoszenie konkursu. Wiele formalnych spraw było rozstrzygniętych w 2017 roku, kilka czeka na rozstrzygnięcie w 2018 roku, dlatego front inwestycyjny planowany w 2018 roku jest kontynuacją zadań z 2017 roku. Należy jednak wskazać, że dla tych inwestycji należy uznać za oczywiste, że w przypadku nie pozyskania dofinansowania, ich realizacja będzie odłożona

na następne lata lub wydłuży się znacznie w czasie, tak, aby dostosować możliwości inwestycyjne do bezpiecznego poziomu zadłużania Miasta. Taka sama zasada będzie stosowana wobec przedsięwzięć bieżących, które zamierza się realizować przy udziale środków zewnętrznych. Brak wpływu środków zewnętrznych spowoduje rezygnację lub ograniczenie zakresu albo wydłużenie okresu realizacji tych zadań. W 2018 roku wysokość dotacji na planowane projekty i zadania realizowane przy współudziale środków unijnych określono na poziomie wpływu spodziewanych zaliczek lub refundacji poniesionych wydatków.

Wydatki budżetu

Od paru lat wprowadzana jest dyscyplina wydatków bieżących, która wynika z konieczności zachowania polityki inwestycyjnej Miasta i maksymalnych możliwości wykorzystania środków zewnętrznych.

Wydatki na obsługę długu to planowane odsetki od wyemitowanych obligacji komunalnych oraz odsetki od zaciągniętych pożyczek i kredytu. Analizując wskaźniki w latach 2007-2015 można zaobserwować, że: wskaźnik rentowności 52-tygodniowych bonów skarbowych w 2007 roku wynosił 4,64 %, a w 2015 roku 4,47 %. Odmiennie kształtuje się wskaźnik WIBOR 6M w 2007 roku wynosił 4,89 %, a w 2015 roku 1,80 %. Dlatego też planując wydatki na obsługę długu założono, że oprocentowanie nie ulegnie wzrostowi, a marża banku będącego agentem emisji w 2017 roku będzie na poziomie roku 2016, która to wyniosła 1,3% (w 2012 roku marża banku wyniosła 1,5%). Większość umów, które Miasto ma zawartych z bankami oparta jest na wskaźniku WIBOR. Umowy, których płatność odsetek określona jest na podstawie wskaźnika rentowności 52-tygodniowych bonów obowiązywały do 2017 roku, a marża w nich określona dla banku wynosi 0,35%.

Wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane stanowią w 2018 roku ponad 45% wydatków bieżących, z tego ponad 73% to wydatki ponoszone na wynagrodzenia i składki pracowników oświaty bez podwyżki dla nauczycieli. Podjęte decyzje w 2016 roku o utworzeniu centrum usług wspólnych od dnia 1 stycznia 2017 roku dla wszystkich jednostek oświatowych i tym samym scentralizowaniu obsługi finansowej w szkołach i innych placówkach oświatowych oraz administracyjno-kadrowo-finansowej w przedszkolach (które od początku przejęcia ich prowadzenia przez Miasto są obsługiwane w tej formie) ma na celu standaryzację procesów finansowych w tych jednostkach, poprawienie jakości pracy i w przyszłości oszczędności w wydatkach na obsługę oświaty. Planowane środki na utrzymanie Zespołu Obsługi Jednostek Oświatowych w Lesznie ujęte są w nowoutworzonym rozdziale klasyfikacji budżetowej (75085) w ramach działu 750-Administracja publiczna. W 2018 roku w objaśnieniach Ministra Finansów do podanych wielkości subwencji wyjaśniono, że kwota obejmuje podwyżkę wynagrodzeń dla nauczycieli. Wysokość wyliczonej podwyżki ujęto w budżecie 2018 roku w rezerwie celowej. W pozostałych latach objętych analizą nie zaplanowano podwyżki wynagrodzeń dla nauczycieli, przyjmując, że jeżeli zostaną one zapisane w ustawie to zagwarantowane zostaną środki na ich realizację w postaci zwiększonej kwoty subwencji oświatowej. Możliwość zrealizowania planowanej w poprzednich edycjach WPF podwyżki dla wszystkich pracowników samorządowych od roku 2018 w wysokości 3 % będzie podlegać głębokiej analizie w związku z szansą wykorzystania środków zewnętrznych z UE na realizację szerokiego wachlarza projektów inwestycyjnych i zaangażowania w dużej skali środków własnych Miasta na te projekty. Aby podołać tym oczekiwaniom inwestycyjnym Miasto musi zaciągnąć kolejne

zobowiązania finansowe na lata przyszłe. Zatem planowane podwyżki wynagrodzeń pracowników samorządowych w roku 2018 będą możliwe z tzw. wolnych środków z roku 2017.

W wydatkach związanych z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego ujęto wydatki bieżące i majątkowe klasyfikowane w rozdz. 75022 – Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu) oraz w rozdz. 75023 – Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu) oraz w rozdz. 75085 - Centra usług wspólnych. W latach 2019-2030 zaplanowano wydatki bieżące na poziomie roku 2018 (przy uwzględnieniu jednorazowych wydatków majątkowych w 2018 roku).

Mimo to, wydatki bieżące wzrastają, choćby z tytułu równowartości otrzymywanych dotacji na program Rodzina 500+, a także w związku z podniesieniem przez rząd płacy minimalnej, która wpływa nie tylko na wysokość wydatków osobowych, ale także na wysokość innych świadczeń. Utrzymanie dyscypliny wydatków bieżących w najbliższych latach wymaga więc ciągłego podejmowania działań ograniczających koszty. Założono zatem konieczność wprowadzenia daleko idącego programu oszczędnościowego w dziedzinach absorbujących dotąd wysokie wydatki bieżące. Około 40% wydatków stanowią wydatki na oświatę i wychowanie, dlatego też konieczne jest dokonanie przeglądu sieci szkół. Będzie to możliwe również przy okazji wprowadzania przyjętej przez rząd reformy systemu oświaty. Poza połączeniem szkół podstawowych z wygaszanymi gimnazjami (w Lesznie gimnazja mają swoje siedziby przy szkołach podstawowych), co zmniejszy wydatki na administrację szkół (o czym już wcześniej wspomniano), samorząd przygotowuje się do przeniesienia Szkoły Podstawowej nr 3 do obecnego budynku Gimnazjum Nr 1 przy Pl. Komeńskiego i opuszczenie budynku przy Pl. Metziga, co spowoduje oszczędności w wydatkach bieżących szkół. Ponadto pozostały budynek przy pl. Metziga samorząd może sprzedać lub wdzierżawić uzyskując dodatkowe dochody z mienia. Po przeprowadzonej analizie oraz biorąc pod uwagę nowe przepisy związane z podatkiem VAT, Rada Miejska Leszna zdecydowała (o czym pisano już powyżej), że od 2017 roku jest scentralizowana obsługa rachunkowości i sprawozdawczości szkół i innych placówek oświatowych podlegających Miastu (przedszkola są objęte taką obsługą od początku przejścia ich prowadzenia przez Miasto). Istotnymi pozycjami wydatków w budżecie są również wydatki na pomoc społeczną czy udzielane dotacje dla jednostek zarówno własnych, jak i dla jednostek spoza sektora finansów publicznych. Od 2016 roku zmieniła się struktura wydatków w dziale pomocy społecznej. Dzięki rządowemu Programowi 500+ zmniejsza się ilość gospodarstw domowych korzystających z innych form pomocy społecznej, a zwłaszcza z różnych zasiłków. Jednocześnie w 2018 roku Prezydent proponuje Radzie Miejskiej podjęcie decyzji o stworzeniu od 2019 roku centrum usług wspólnych dla jednostek realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej lub poszerzenie działalności Zespołu Obsługi Jednostek Oświatowych o ten obszar działalności Miasta.

Dużym obszarem, w którym samorząd ma obowiązek realizować swoje zadania własne to gospodarka komunalna, mieszkaniowa i ochrona środowiska. W tym zakresie wydatki ponoszone na oświetlenie ulic, utrzymanie zieleni czy też na utrzymanie komunikacji publicznej i substancji mieszkaniowej są szczegółowo analizowane. Jednocześnie wydatki na opłaty właścicielom mieszkań odszkodowania za czynsz z tytułu niedostarczenia lokalu socjalnego będą się zmniejszać dzięki wybudowaniu w Henrykowie mieszkań socjalnych. Zmianie ulegną zasady ustalania stawek czynszu za lokale komunalne poprzez osiągnięcie większego wskaźnika udziału czynszu w wartości odtworzeniowej ustalonej dla budynków mieszkalnych, który aktualnie wynosi 2,03 i w roku 2018 musi wzrosnąć (Prezydent będzie postulować poziom wskaźnika 2,75), aby uzyskać w ten sposób lepszy procent pokrycia czynszem kosztów utrzymania zasobu komunalnego. Konsekwentne

postępowanie w stosunku do dłużników pozwoliło zahamować wzrost skali zadłużenia najemców lokali komunalnych jak i socjalnych poprzez bardziej zdecydowane działania w obszarze procesu egzekucji komorniczej (ze wskazaniem), jak i zdecydowanych działań dla alokacji dłużników do lokali o zdecydowanie niższym standardzie. Te kroki muszą w przyszłości skutkować relatywnie mniejszymi kwotami na realizację zadań w zakresie gospodarowania zasobem komunalnym. Systematycznie będzie realizowana dewiza, w myśl której najemcy o dobrym statusie majątkowym nie powinni być wspierani przez pozostałych podatników Miasta Leszna poprzez nieuzasadnione „zaniżanie” stawek czynszu. Kolejnym narzędziem jest zmiana ustawy o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy dokonana w 2017 roku, która umożliwi weryfikację zawartych umów najmu i realizację nowej polityki czynszowej zasobu komunalnego.

Corocznie samorząd dokonuje wymiany rodzaju oświetlenia ulicznego na energooszczędne i tym sposobem obniżają się wydatki bieżące. Wprowadzono nowe zadanie na lata 2018-2020 pn.: „Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta Leszna” dofinansowane w formie pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska na preferencyjnych zasadach.

Miasto będzie kontynuować przynoszącą efekty finansowe praktykę polegającą na dokonywaniu grupowych zakupów usług w zakresie energii elektrycznej oraz ubezpieczeń mienia i odpowiedzialności cywilnej. Grupę zakupową tworzą jednostki miejskie oraz w przypadku grupowych zakupów energii elektrycznej, również inne działające na terenie Miasta Leszna (ich obecność zwiększa wolumen zakupu energii co przekłada się na niższą cenę jednostkową).

Wszystkie te działania mają służyć planowanym oszczędnościom wydatków bieżących w latach następnych, a utrzymanie dyscypliny w tym zakresie pozwoli na utrzymanie nadwyżki operacyjnej na dodatnim poziomie oraz realizację programu inwestycyjnego.

Wzrost ogólnych wydatków bieżących (poza wydatkami opisanymi wyżej) zaplanowano od roku 2021 o wskaźnik 2,5%.

Wydatki majątkowe w latach 2018-2020 wynikają z realizowanych i zaplanowanych przedsięwzięć powiększonych o możliwości finansowe Miasta, natomiast dla lat 2021-2030 wprowadzono wielkości określające potencjalne możliwości inwestycyjne Miasta.

W poniższej tabeli przedstawiono przedsięwzięcia bieżące i majątkowe, których realizacja przewiduje współfinansowanie środkami zewnętrznymi. Wydatki przedstawiono w wielkościach limitów wykazanych w załączniku do WPF, natomiast dochody ze źródeł zewnętrznych przedstawiono w wielkościach i terminach spodziewanych wpływów zaliczek, ich rozliczeń oraz wniosków o płatność.

- zadania bieżące:

Źródło finansowania	2018	2019	2020	2021	2022	2023
---------------------	------	------	------	------	------	------

Jak żyć, uczyć się i pracować w kraju Unii Europejskiej

Wydatki Środki własne	0	0	0	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	0 *)	0	0	0	0	0
Wydatki razem	0	0	0	0	0	0
Dochody Unii Europejskiej	0	0	0	0	0	0
Dochody razem	0	0	0	0	0	0

*) Umowa na realizację projektu obejmuje również rok 2018, natomiast nie przewiduje się wydatków w 2018 roku.

Nowe tory – centrum Leszna po kolei

Wydatki Środki własne	144.185,57	0	0	0	0	0
Wydatki Budżet Państwa	136.035,90	0	0	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	779.619,03	0	0	0	0	0
Wydatki razem	1.059.840,50	0	0	0	0	0
Dochody z budżetu państwa	99.270,75	0	0	0	0	0
Dochody Unii Europejskiej	562.534,25	0	0	0	0	0
Dochody razem	661.805,00	0	0	0	0	0

Podniesienie kompetencji uczniów z terenu miasta Leszna

Wydatki Środki własne	7.892	54.161,34	17.760,28	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	92.108	575.838,66	172.239,72	0	0	0
Wydatki razem	100.000	630.000	190.000	0	0	0
Dochody Unii Europejskiej	92.108	575.838,66	172.239,72	0	0	0
Dochody razem	92.108	575.838,66	172.239,72	0	0	0

Usługi społeczne dla mieszkańców miasta Leszna

Wydatki Środki własne	53.455	0	0	0	0	0
Wydatki Budżet Państwa	39.111,42	0	0	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	862.429,91	0	0	0	0	0
Wydatki razem	954.996,33	0	0	0	0	0
Dochody Budżetu Państwa	39.111,42	0	0	0	0	0
Dochody Unii Europejskiej	862.429,91	0	0	0	0	0
Dochody razem	901.541,33	0	0	0	0	0

Zintegrowane nauczanie przedmiotowo-językowe oraz TIK wyznacznikiem europejskiego nauczania

Wydatki Środki własne	0	0	0	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	19.206,83	0	0	0	0	0
Wydatki razem	19.206,83	0	0	0	0	0
Dochody Unii Europejskiej	19.206,83	0	0	0	0	0
Dochody razem	19.206,83	0	0	0	0	0

Tajemnice i cuda przyrody

Wydatki Środki własne	0	0	0	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	44.128,94	0	22.066,02	0	0	0
Wydatki razem	44.128,94	0	22.066,02	0	0	0
Dochody Unii Europejskiej	44.128,94	0	22.066,02	0	0	0
Dochody razem	44.128,94	0	22.066,02	0	0	0

Zamki: Kultura, Sztuka, Historia, Opowiadania, Miłość, Równość w Europejskich Szkołach Realizujących Edukację Włączającą

Wydatki Środki własne	0	0	0	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	0	14.796,96	0	0	0	0
Wydatki razem	0	14.796,96	0	0	0	0
Dochody Unii Europejskiej	0	14.796,96	0	0	0	0
Dochody razem	0	14.796,96	0	0	0	0

Patrząc w przyszłość – profesjonalne praktyki w Irlandii kluczem do mobilności zawodowej

Wydatki Środki własne	0	0	0	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	421.778,61	183.943,54	0	0	0	0
Wydatki razem	421.778,61	183.943,54	0	0	0	0
Dochody Unii Europejskiej	421.778,61	183.943,54	0	0	0	0
Dochody razem	421.778,61	183.943,54	0	0	0	0

Nowe możliwości rozwoju dzięki stażom zagranicznym

Wydatki Środki własne	0	0	0	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	405.810,11	0	0	0	0	0
Wydatki razem	405.810,11	0	0	0	0	0
Dochody Unii Europejskiej	405.810,11	0	0	0	0	0
Dochody razem	405.810,11	0	0	0	0	0

Dobra praktyka zawodowa kluczem do sukcesu młodego specjalisty

Wydatki Środki własne	0	0	0	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	142.999	5.249,99	0	0	0	0
Wydatki razem	142.999	5.249,99	0	0	0	0
Dochody Unii Europejskiej	142.999	5.249,99	0	0	0	0
Dochody razem	142.999	5.249,99	0	0	0	0

- zadania inwestycyjne:

Źródło finansowania	2018	2019	2020	2021	2022	2023
----------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Budowa nowej drogi łączącej drogę S5 Węzeł Świeciechowa z wiaduktem drogowym w ciągu ulic Wilkowickiej w Lesznie nad linią kolejową Poznań-Wrocław i dalej z Rondem Gronowo

Wydatki Środki własne	3.028.000	0	0	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne Unii Europejskiej	12.055.000	0	0	0	0	0
Środki własne od Partnerów Projektu	2.472.000	0	0	0	0	0
Wydatki razem	17.555.000	0	0	0	0	0
Dochody Unii Europejskiej	10.825.500	1.229.500	0	0	0	0
Zadania powierzone	4.187.554,68	0	0	0	0	0
Dochody razem	15.013.054,68	1.229.500	0	0	0	0

Budowa wschodniego kolektora deszczowego

Wydatki Środki własne	750.000	3.150.000	0	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	4.250.000	15.500.000	0	0	0	0
Wydatki razem	5.000.000	18.650.000	0	0	0	0
Dochody Unii Europejskiej	2.000.000	17.850.000	0	0	0	0
Dochody razem	2.000.000	17.850.000	0	0	0	0

Modernizacja budynku przy Pl. Metziga 25 na potrzeby Miejskiej Biblioteki Publicznej w Lesznie

Wydatki Środki własne	200.000	3.500.000	3.350.000	2.460.000	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	640.000	6.500.000	5.850.000	3.500.000	0	0
Wydatki razem	840.000	10.000.000	9.200.000	5.960.000	0	0
Dochody Unii Europejskiej	0	6.680.000	6.130.000	3.500.000	0	0
Dochody razem	0	6.860.000	6.130.000	3.500.000	0	0

Nowe tory – centrum Leszna po kolei

Wydatki Środki własne	79.500	0	0	0	0	0
Wydatki Budżetu Państwa	401.498	0	0	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	2.275.157	0	0	0	0	0
Wydatki razem	2.756.155	0	0	0	0	0
Dochody z budżetu państwa	360.687,98	338.944,73	0	0	0	0
Dochody Unii Europejskiej	2.043.898,53	59.813,77	0	0	0	0
Dochody razem	2.404.586,51	398.758,50	0	0	0	0

Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym

Wydatki Środki własne	0	800.000	300.000	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	0	1.700.000	1.700.000	0	0	0
Wydatki razem	0	2.500.000	2.000.000	0	0	0

Promowanie czystego transportu miejskiego poprzez zakup autobusów elektrycznych wraz z budową, przebudową i modernizacją infrastruktury na pętlach autobusowych i zajezdni autobusowej Miejskiego Zakładu Komunikacji w Lesznie

Wydatki Środki własne nie objęte umową o dofinansowanie	1.534,33	1.208,38	0	0	0	0
Wydatki Środki własne objęte umową o dofinansowanie	767.558,52	5.419.415,30	0	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	1.716.907,15	12.122.376,32	0	0	0	0
Wydatki razem	2.486.000	17.543.000	0	0	0	0
Dochody Unii Europejskiej	1.716.907,15	10.738.447,97	1.383.928,35	0	0	0
Dochody razem	1.716.907,15	10.738.447,97	1.383.928,35	0	0	0

Przebudowa drogi krajowej nr 12 w granicach miasta Leszna

Wydatki Środki własne	3.000.000	4.000.000	4.500.000	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	17.000.000	16.000.000	25.500.000	0	0	0
Wydatki razem	20.000.000	20.000.000	30.000.000	0	0	0
Dochody unii europejskiej	15.000.000	16.000.000	27.500.000	0	0	0
Dochody razem	15.000.000	16.000.000	27.500.000	0	0	0

Rozbudowa ulicy Osieckiej –drogi wojewódzkiej nr 432 w granicach miasta Leszna

Wydatki Środki własne nie objęte umową o dofinansowanie	0	0	0	0	0	0
Wydatki Środki własne objęte umową o dofinansowanie	350.000	4.250.000	2.925.000	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	650.000	5.250.000	1.975.000	0	0	0
Wydatki razem	1.000.000	9.500.000	4.900.000	0	0	0
Dochody budżetu państwa	0	0	0	0	0	0
Dochody Unii Europejskiej	650.000	5.250.000	1.975.000	0	0	0
Dochody razem	650.000	5.250.000	1.975.000	0	0	0

Termomodernizacja budynków oświatowych w Lesznie – Przedszkole Miejskie nr 7

Wydatki Środki własne	400.000	0	0	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	330.000	0	0	0	0	0
Wydatki razem	730.000	0	0	0	0	0
Dochody Unii Europejskiej	465.300	51.700	0	0	0	0
Dochody razem	465.300	51.700	0	0	0	0

Termomodernizacja budynków oświatowych w Lesznie – Zespół Szkół Rolniczo Budowlanych

Wydatki Środki własne	220.000	0	0	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	450.000	0	0	0	0	0
Wydatki razem	670.000	0	0	0	0	0
Dochody Unii Europejskiej	810.000	90.000	0	0	0	0
Dochody razem	810.000	90.000	0	0	0	0

Uzbrojenie strefy inwestycyjnej I.D.E.A w Lesznie – Etap III

Wydatki Środki własne	0	0	0	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	0	0	0	0	0	0
Wydatki razem	0	0	0	0	0	0
Dochody Unii Europejskiej	5.350.0500	0	0	0	0	0
Dochody razem	5.350.000	0	0	0	0	0

Zielone Leszno- odbudowa ekosystemu miasta szansą na zdrowsze i bezpieczniejsze życie

Wydatki Środki własne	1.105.000	0	0	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	3.795.000	0	0	0	0	0
Wydatki razem	4.900.000	0	0	0	0	0
Dochody Unii Europejskiej	3.795.000	0	0	0	0	0
Dochody razem	3.795.000	0	0	0	0	0

Budowa zespołu budynków mieszkalnych wielorodzinnych z lokalami socjalnymi w Henrykowie

Wydatki Środki własne	0	350.000	1.050.000	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	0	150.000	450.000	0	0	0
Wydatki razem	0	500.000	1.500.000	0	0	0
Dotacje z Funduszu Dopłat	0	0	600.000	0	0	0
Dochody razem	0	0	600.000	0	0	0

**Modernizacja budynku Kręgielni z dostosowaniem do potrzeb
sekcji kręglarskich klubów sportowych**

Wydatki Środki własne	2.783.900	0	0	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	1.216.100	0	0	0	0	0
Wydatki razem	4.000.000	0	0	0	0	0
Dotacje z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej	1.266.100	0	0	0	0	0
Dochody razem	1.266.100	0	0	0	0	0

Modernizacja budynku strzelnicy sportowej zlokalizowanej w Lesznie przy Pl. Kościuszki 5

Wydatki Środki własne	2.100.000	0	0	0	0	0
Wydatki Środki zewnętrzne	1.991.100	0	0	0	0	0
Wydatki razem	4.091.100	0	0	0	0	0
Dotacje z Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	1.000.000	991.100	0	0	0	0
Dochody razem	1.000.000	991.100	0	0	0	0

Przebudowa ciągu ulic łączących drogę wojewódzką nr 323 z drogami krajowymi nr 12 i nr 5

Wydatki Środki własne	200.000	2.500.000	2.500.000	0	0	0
dotacje	0	2.500.000	2.500.000	0	0	0
Wydatki razem	200.000	5.000.000	5.000.000	0	0	0
Dochody razem	0	2.500.000	2.500.000	0	0	0

Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Miasta Leszna

Wydatki Środki własne	85.826	156.594	174.192	0	0	0
Pożyczka z WFOŚiGW	199.242	615.656	692.137	0	0	0
Wydatki razem	285.068	772.220	866.329	0	0	0
Przychody z pożyczki z WFOŚiGW	199.242	615.626	692.137	0	0	0

Wynik budżetu

Zgodnie z art. 217 ust. 1 ustawy o finansach publicznych różnica między dochodami wydatkami budżetu stanowi odpowiednio nadwyżkę budżetu jednostki samorządu terytorialnego albo deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Analiza wyniku wykonania budżetu za lata 2010-2016 wskazuje, że na etapie planowania budżetu przewidywano wyższe deficyty od osiągniętych w rezultacie na koniec roku. Wynika to z tego, iż występowały oszczędności po stronie wydatków oraz osiągnięte w rzeczywistości dochody były wyższe od planowanych. W 2017 roku planuje się deficyt budżetu w wysokości 39.109.308,71 zł, ale analiza sprawozdań Rb-NDS za III kwartał 2017 r. pozwala przypuszczać, że tendencja z lat poprzednich utrzyma się i obejmie również wykonanie roku 2017. Projekt budżet na 2018 rok przewiduje deficyt budżetu w wysokości 24.699.242,- zł.

Na lata 2019-2030 planuje się nadwyżkę budżetową.

Zgodnie z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych nie można uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Zasada ta jest od lat stosowana przez Miasto Leszno, gdyż deficyt budżetu i kwoty zadłużania się przez Miasto dotyczą wydatków o charakterze majątkowym. W 2018 roku i latach następnych warunek ten został również spełniony.

Przeznaczenie nadwyżki albo sposób sfinansowania deficytu

W 2018 roku w projekcie uchwały budżetowej deficyt budżetu został określony w wysokości 24.699.242,- zł i będzie pokryty planowanymi przychodami z kredytu na prefinansowanie wydatków realizowanych z udziałem środków z UE w wysokości 6.100.000,- zł, pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Poznaniu w wysokości 199.242,- zł oraz przychodami z emisji obligacji komunalnych w wysokości 18.400.000,- zł.

W latach 2019-2030 nadwyżkę budżetową planuje się przeznaczyć w całości na spłatę zobowiązań z tytułu wykupu obligacji komunalnych i kredytu.

Przychody i rozchody budżetu

W roku 2018 przychody budżetu będą wynosić po stronie planu 32.699.242,- zł. Miasto planuje wyemitować obligacje komunalne na kwotę 24.400.000,- zł, pozyskać środki z pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu w wysokości 199.242,- zł oraz pozyskać środki z kredytu na prefinansowanie wydatków realizowanych z udziałem środków z UE w wysokości 6.100.000,- zł, a także włączyć nierozdysponowane z lat ubiegłych wolne środki w wysokości 2.000.000,- zł. Środki z wyemitowanych obligacji komunalnych oraz pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Poznaniu i kredytu na prefinansowanie przeznacza się na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego związanego z inwestycjami Miasta w kwocie 24.699.242,- zł. Pozostała kwota nowych obligacji będzie przeznaczona na spłatę wcześniej wyemitowanych obligacji (6.000.000,- zł). Ponadto w przychodach zaplanowano tzw. „wolne środki” w wysokości 2.000.000,- zł, które również przeznacza się na spłatę wcześniej wyemitowanych obligacji komunalnych. W przychodach budżetu na 2018 rok zaplanowano również kredyt na prefinansowanie wydatków, które z założenia winny być pokryte z dotacji z funduszy unijnych. W projekcie planowanych dochodów ujęto wysokość tych dotacji na poziomie realnych możliwości wpływu (tzn. w wysokości spodziewanych zaliczek na dofinansowywane zadania i projekty). Stąd różnicę (ok. 6.100.000,- zł) pomiędzy spodziewanymi dotacjami a wysokością wydatków samorząd chce pokryć z kredytu na prefinansowanie., w tym 3.210.000,00 zł dotyczy zadań, na które Miasto podpisało umowy na dofinansowanie. Spłata tej kwoty nastąpi w 2019 roku (1.830.000,- zł) i w 2020 roku (kwota 1.270.000,- zł). Kredyt ten nie będzie obciążał wskaźnika wynikającego z art. 243 ufp od momentu podpisania umów na omawiane projekty. Należy również zauważyć, że nowe emisje obligacji komunalnych planowane w 2018 roku będą przeznaczone w większości na wkład własny przy realizacji zadań z udziałem środków unijnych. Do momentu podpisania umowy na dofinansowanie obciążają one wskaźnik z art. 243 ufp. Jednak po podpisaniu umów, środki z tych emisji obligacji oraz należne odsetki i dyskonto od nich, w okresie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu projektów, nie są wliczane do ograniczeń wynikających z art.243. Co więcej przepis art. 243 ust. 3 wskazuje, że termin 90 dni od zakończenia projektu nie ma zastosowania do odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy. Przy założeniu, że większość projektów realizowana jest w okresie od 2017 do 2020 roku, można przyjąć, że lata 2019 – 2020, w których obecny wskaźnik spłat jest minimalnie niższy od maksymalnego wskaźnika, będzie przedstawiał się dużo korzystniej.

W 2018 roku rozchody budżetu wynoszą 8.000.000,- zł i dotyczą wykupu obligacji komunalnych wyemitowanych w 2008 roku.

Ustalenie rozchodów w następnych latach na porównywalnym poziomie ma na celu zachowanie płynności finansowej w trakcie roku i możliwości terminowego regulowania bieżących płatności. Spłatę długu zaciągniętego zaplanowano na podstawie zawartych umów i wynikających z nich terminów, a długu planowanego na podstawie własnych analiz. Jak w latach wcześniejszych, tak i w 2016 roku Rada Miejska zdecydowała przeznaczyć część tzw. „wolnych środków” na wcześniejszy wykup obligacji komunalnych, co w znacznym stopniu polepszyło możliwość zaciągnięcia w 2017 roku tak dużych nowych zobowiązań. W 2017 roku rada Miejska zdecydowała się na wcześniejszy wykup obligacji, których planowany wykup przypadł na lata 2018, 2019 i 2020. Środki na wcześniejszy wykup pozyskano z nowych obligacji komunalnych wyemitowanych w 2017 roku.

W roku 2019 i 2020 samorząd planuje zaciągnąć nowe zobowiązanie, aby móc sfinansować dalszy rozwój Miasta przy wykorzystaniu środków z Unii Europejskiej. W latach 2021 -2030 nie planuje się zaciągać nowych zobowiązań dłużnych.

Dług Miasta Leszna, w tym relacja, o której mowa w art. 243 oraz sposób sfinansowania spłaty długu

W prognozie przedstawiono kwotę zadłużenia Miasta na koniec każdego roku budżetowego. Planowane zadłużenie na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 188.899.242,- zł i będzie się corocznie obniżało aż do roku 2030. Spłatę długu w 2018 roku postanowiono w projekcie budżetu sfinansować z nowej emisji obligacji w kwocie 6.000.000,- zł oraz z wolnych środków w kwocie 2.000.000,- zł. W 2019 i 2020 roku spłata długu będzie pokryta nadwyżką budżetową roku bieżącego i przychodami z nowo zaciągniętych długoterminowych zobowiązań, natomiast od 2021 do 2030 roku z nadwyżki budżetowej.

Zgodnie z obecnymi przepisami od 2014 roku obowiązuje nowy indywidualny limit zadłużenia wynikający z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Dopuszczalny wskaźnik zadłużenia dla Miasta, liczony na podstawie wielkości z trzech poprzednich lat, na rok 2018 nie może przekroczyć 7,00% planowanych dochodów Miasta (biorąc pod uwagę wykonanie budżetu za 2016 rok), podczas gdy w poprzednio obowiązujących przepisach limit ten wynosił 15% planowanych dochodów. Wskaźnik na rok 2018 dotyczący stosunku wielkości wykupu obligacji i kosztów obsługi długu do dochodów ogółem wynosi 3,16 %. Po dokonaniu obliczeń, przyjęte w prognozie założenia zapewniają spełnienie wymogów ustawy odnośnie relacji obsługi zadłużenia. Trudnym pod względem utrzymania wskaźnika obsługi będą lata 2019-2020. Dlatego też, aby zachować relację ustawową w całym okresie objętym prognozą, konieczne było w latach poprzednich (już od 2014 roku) coroczne przeznaczenie części wypracowanych w latach poprzednich tzw. „wolnych środków” na wcześniejszą spłatę zobowiązań z tytułu wyemitowanych obligacji komunalnych. W ostateczności, gdy mimo podjętych działań, widmo przekroczenia wskaźnika z art. 243 ustawy będzie nadal realne, konieczna będzie restrukturyzacja zaciągniętych zobowiązań w celu wydłużenia okresu spłaty lub uzyskania lepszych warunków oprocentowania.

Przedsięwzięcia

Na podstawie podjętych przez Radę Miejską uchwał określono programy, projekty lub zadania współfinansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz pozostałe przedsięwzięcia ze środków własnych, w tym programy społeczne, gdzie w uchwale Rada Miasta określiła limit wydatków na poszczególne lata. Współfinansowanie ze środków UE najczęściej odbywa się poprzez zaliczkowanie pierwszych wydatków, a następnie dotacje z instytucji zarządzającej wpływają w wysokości środków, na które Miasto sporządza wnioski o płatność. W objaśnieniach wcześniej pokazano tabele z planowanymi wydatkami i dochodami przedsięwzięć realizowanych z udziałem środków zewnętrznych (w tym z Unii Europejskiej).

Nie określono przedsięwzięć związanych z umowami o partnerstwie publiczno-prywatnym, gdyż obecnie Miasto Leszno nie realizuje takich umów.

Nadmienić należy, że Miasto Leszno realizuje szereg programów określonych m. in. w strategii czy uchwałach Rady Miejskiej, których nie ujęto jako przedsięwzięcia, gdyż nie można dla nich określić wszystkich elementów wynikających z definicji „przedsięwzięcia” z ustawy o finansach publicznych, jak również zawierane umowy na ich realizację odbywają się w ramach planu wydatków na dany rok budżetowy i nie ma konieczności określania dla tych programów limitu wydatków wieloletnich, jak również limitu zobowiązań. Wśród ww. uchwał należy wymienić:

- uchwałą Nr XL/538/2014 Rady Miejskiej Leszno z dnia 26 czerwca 2014 roku w sprawie uchwalenia Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Osób Starszych „Seniorzy” w Lesznie 2014-2020”,
- uchwałą nr XXXI/352/2009 Rady Miejskiej Leszno z dnia 31 marca 2009 roku w sprawie uchwalenia Programu profilaktyki raka szyjki macicy na lata 2010-2015 i kolejne lata,
- uchwałą nr XXVI/326/2016 Rady Miejskiej Leszno z dnia 22 września 2016 roku w sprawie uchwalenia Programu rehabilitacji seniorów mieszkańców miasta Leszno na lata 2016-2020,
- uchwałą nr XXXIII/403/2017 Rady Miejskiej Leszno z dnia 2 marca 2017 roku w sprawie Programu leczenia niepłodności,
- uchwałą nr XLI/545/2017 Rady Miejskiej Leszno z dnia 26 października 2017 roku w sprawie programu polityki zdrowotnej pn.: „Ząbki moje muszą o was dbać, by wszystkim piękny uśmiech dać”,
- uchwałą nr XXXI/345/2012 Rady Miejskiej Leszno z dnia 9 listopada 2012 roku oraz Narodowym Programem Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 w sprawie Programu zdrowia psychicznego,
- uchwałą Nr XLII/561/2014 Rady Miejskiej Leszno z dnia 25 września 2014 roku w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2015-2018”.

Inne programy i projekty obowiązujące do końca 2016 roku będą modyfikowane i uchwalane na lata następne, m.in. program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, program na rzecz wspierania osób niepełnosprawnych w mieście Lesznie, strategia rozwiązywania problemów społecznych w mieście Lesznie czy też program budowania miejskiego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Leszno, dnia 15.11.2017 roku